

Sygn. akt II KK 348/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 stycznia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Rafał Malarski

SSN Andrzej Ryński

Protokolant Anna Janczak

w sprawie **R. K.**

skazanego z art. 62 ust.1 ustawy z dn. 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 64 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu, w trybie art. 535 § 5 k.p.k., w dniu 30 stycznia 2014 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego od wyroku Sądu Rejonowego w M.

z dnia 27 czerwca 2013 r.,

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w M. do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 27 czerwca 2013 r. wydanym po uwzględnieniu wniosku prokuratora, złożonym w trybie art. 335 § 1 k.p.k., Sąd Rejonowy w M. uznał R. K. za winnego tego, że w dniu 27 kwietnia 2013 r. w D., wbrew przepisom ustawy,

posiadał substancję psychotropową w postaci 6,550 grama amfetaminy, przy czym zarzucanego czynu dopuścił się przed upływem 5 lat od odbycia kary co najmniej 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej za umyślne przestępstwo z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 64 § 1 k.k. i za to na mocy art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii wymierzył mu karę 4 (czterech) miesięcy pozbawienia wolności. Nadto na mocy art. 70 ust. 2 tej ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. orzekł przepadek na rzecz Skarbu Państwa poprzez zniszczenie dowodu rzeczowego w postaci woreczka foliowego z proszkiem koloru białego o nazwie amfetamina o masie netto 6,550 grama.

Wyrok ten nie został przez strony zaskarżony i uprawomocnił się w dniu 5 lipca 2013 r.

W dniu 6 grudnia 2013 r. do Sądu Najwyższego wpłynęła kasacja Prokuratora Generalnego, który zaskarżył ten wyrok w całości, na korzyść skazanego i zarzucił mu: rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego procesowego – art. 343 § 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 1 k.p.k., polegające na uwzględnieniu przez sąd sprzecznego z wymogami prawa wniosku prokuratora i wydanie wyroku skazującego zgodnie z wnioskiem, mimo, iż występki z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, którego popełnienie zarzucono R. K. wadliwie zakwalifikowano w związku z art. 64 § 1 k.k., w konsekwencji czego doszło do rażącego naruszenia przepisu prawa karnego materialnego – art. 64 § 1 k.k., poprzez błędne przyjęcie, iż oskarżony dopuścił się zarzucanego występkę w warunkach powrotu do przestępstwa określonych w tym przepisie

i wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w M.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest zasadna w stopniu oczywistym.

Zaskarżony nią wyrok rzeczywiście wydano z rażącą obrazą, wskazanych w zarzucie kasacji, przepisów. Wpływ tych uchybień na treść wyroku był istotny. Bez ich zaistnienia, zaskarżony wyrok – w takiej jak w nim przyjęto treści – nie byłby w ogóle wydany.

Stosownie do treści art. 64 § 1 k.k. konieczne dla przyjęcia wystąpienia, wobec danego oskarżonego, (określonej w tym przepisie) recydywy specjalnej podstawowej jest m.in. to, by był już on skazany za przestępstwo umyślne na karę pozbawienia wolności i odbył co najmniej 6 miesięcy tej kary. Wprawdzie w tym przepisie *expressis verbis* mówi się jedynie o tym, by sprawca był uprzednio skazany na karę pozbawienia wolności, ale niewątpliwie, ze względu na warunek faktycznego odbycia co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności, nie chodzi tu o każde skazanie na karę pozbawienia wolności, lecz wyłącznie o skazanie na tę karę w wymiarze minimum 6 miesięcy. Wymóg ten nie deaktualizuje się też w przypadku orzeczenia kary łącznej pozbawienia wolności, obejmującej także karę orzeczoną za popełnienie przestępstwa, będącego podstawą przyjęcia recydywy specjalnej podstawowej. Wówczas tylko 5-letni okres, przewidziany w art. 64 § 1 k.k., zaczyna swój bieg od dnia odbycia kary łącznej, przy czym pozostaje wciąż niezbędnym dla przyjęcia takiej recydywy by kara za przestępstwo poprzednie, do którego odnosi się podobieństwo przestępstwa ponownego, była orzeczona w wymiarze co najmniej 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Tożsamy pogląd wielokrotnie już wyrażał Sąd Najwyższy (por. wyroki z: 20 marca 2013 r., IV KK 15/13, Lex nr 1292225; 9 maja 2011 r., V KK 130/11, Lex nr 817562; 26 stycznia 2006 r., IV KK 464/05, Lex nr 293649; por. także uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 1985 r., VI KZP 5/85, OSNKW 1985, z. 7 – 8, poz. 54), i znalazł on aprobatę w piśmiennictwie (por. J. Majewski [w:] Komentarz kodeksu karnego. Część ogólna. Tom I pod redakcją A. Zolla – Zakamycze 2004, s. 967).

W sprawie niniejszej ten wymóg z art. 64 § 1 k.k., poprzedniego orzeczenia i „odbycia co najmniej 6 miesięcy kary”, niezbędny do przypisania oskarżonemu sprawstwa zarzucanego mu przestępstwa w warunkach recydywy, określonej w tym przepisie, nie został spełniony. Wprawdzie oskarżony w dniu 27 kwietnia 2013 r. popełnił kolejny w swoim życiu występki z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, jednakże za dwa poprzednio popełnione przez niego odrębne czyny z art. 63 ust. 1 oraz art. 62 ust. 1 tej samej ustawy, został on skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w N. z dnia 16 marca 2006 r., sygn. akt II K .../05 na kary w wymiarze po 3 miesiące pozbawienia wolności (k. 42 akt X

K 412/13). Wysokość tych orzeczonych kar wyklucza więc możliwość przyjęcia, iż czynu przypisanego zaskarżonym wyrokiem oskarżony dopuścił się w warunkach art. 64 § 1 k.k. To, że wspomnianym, wydanym w sprawie X K .../05 wyrokiem Sąd Rejonowy w N. połączył (wraz z karą orzeczoną wobec oskarżonego za trzeci czyn z art. 278 § 1 k.k.) te kary jednostkowe i jako łączną wymierzył karę 8 miesięcy pozbawienia wolności, i następnie wyrokiem łącznym z dnia 13 lipca 2006 r., sygn. akt II K .../06 Sąd Rejonowy w N. połączył wobec oskarżonego kary orzeczone tym wyrokiem tego Sądu z 16 marca 2006 r., z tymi orzeczonymi w sprawie II K .../04 przez Sąd Rejonowy w D. wyrokiem z dnia 21 marca 2005 r., oraz orzekł karę łączną w wymiarze jednego roku i 4 (czterech) miesięcy, nie jest wystarczające do uznania, że konieczna dla przyjęcia recydywy z art. 64 § 1 k.k. przesłanka, w postaci orzeczenia i „odbycia co najmniej 6 miesięcy kary”, została spełniona. Nie została bowiem, co najmniej, w tym wymiarze orzeczona wobec oskarżonego kara za przestępstwa, które – jako umyślne i podobne – mogły (przy zaistnieniu pozostałych warunków z art. 64 § 1 k.k.) być podstawą przyjęcia co do czynu przypisanego mu zaskarżonym wyrokiem, określonej w tym przepisie, recydywy.

Zauważyć w tym miejscu należy, że zaskarżony wyrok nie zawiera uzasadnienia, jednakże z akt sprawy (w szczególności karta karna – k. 19-20, oraz odpisy wyroków- k. 32, 33, 34-35, 37, 39, 40, 42 i 32) wynika, że Sąd Rejonowy w M. działanie oskarżonego w warunkach powrotu do przestępstwa, określonych w art. 64 § 1 k.k., mógł ustalać jedynie na podstawie danych wynikających z wspomnianego wyroku łącznego Sądu Rejonowego w N. z dnia 13 lipca 2006 r., sygn. akt II K .../06.

W tych warunkach uznanie zaskarżonym wyrokiem przez Sąd Rejonowy w M., iż oskarżony zarzucanego mu przestępstwa z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii dopuścił się w warunkach powrotu do przestępstwa, nastąpiło z rażącym naruszeniem art. 64 § 1 k.k., skoro nie zostały spełnione wszystkie wskazane w tym przepisie wymogi.

Przy czym, uchybienie to było następstwem zaniechania przez ten Sąd dokonania należytej kontroli złożonego przez prokuratora, w trybie art. 335 § 1 k.p.k., wniosku o wydanie wobec oskarżonego wyroku skazującego bez przeprowadzenia rozprawy i wymierzenie uzgodnionej z nim kary.

Zaniechanie to stanowiło rażące uchybienie przepisowi art. 343 § 7 k.p.k., który to obliuguje sąd do dokonania kontroli poprawności złożonego przez prokuratora, w trybie art. 335 § 1 k.p.k., wniosku, zarówno pod względem formalnym, jak i merytorycznym. Sąd był zatem zobowiązany – w ramach tej kontroli – zbadać, czy istotnie okoliczności popełnienia przez oskarżonego czynu nie budzą wątpliwości, a więc także i to, czy proponowana przez prokuratora kwalifikacja prawna tego czynu jest prawidłowa.

Dostrzegając wadliwą prawno-karną ocenę zarzucanego oskarżonemu czynu, wynikłą z uznania, że został on popełniony w warunkach art. 64 § 1 k.k., i stwierdzając tym samym niespełnienie wszystkich wymogów określonych w art. 335 § 1 k.p.k., Sąd Rejonowy w M. nie mógłby uwzględnić wniosku prokuratora, a jedynie, bądź to – zgodnie z treścią art. 343 § 7 k.p.k. – skierować sprawę do rozpoznania na rozprawie, bądź też, za zgodą obu stron porozumienia (oskarżonego i prokuratora), zmodyfikować ów wniosek tak, by dopełnił on wszystkich wymogów formalnej i merytorycznej poprawności.

Zaniechanie tych czynności i uwzględnienie wniosku prokuratora, mimo jego ewidentnej wadliwości, spowodowało, iż uprawnione jest (zawarte w kasacji) twierdzenie o tym, że zaskarżony wyrok wydano także z rażącym uchybieniem przepisom procesowym, to jest art. 343 § 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 1 k.p.k. Co też miało istotny wpływ na treść tego wyroku, skoro respektowanie obu tych norm skutkowałoby niemożnością wydania zaskarżonego wyroku w takiej treści.

Ponownie rozpoznając sprawę, Sąd Rejonowy w M. uwzględni powyższe wnioski i spostrzeżenia i – w razie potrzeby – dokona poprawnej, uzasadnionej ujawnionym w postępowaniu okolicznościami, prawno-karnej oceny przypisanego oskarżonemu czynu.

Z tych wszystkich względów, orzeczono jak wyżej.